

Systemy szkolenia adwokatów w UE

Szkocja

Informacje przekazane przez: Law Society of Scotland

Kwiecień 2014 r.

OPIS KRAJOWEGO SYSTEMU SZKOLENIA ADWOKATÓW w Szkocji

1. Dostęp do zawodu

Wykształcenie wyższe / studia uniwersyteckie	TAK
Wymagany dyplom ukończenia studiów prawniczych	TAK
Warunki, które musi spełnić adwokat, aby uzyskać pełne prawo do wykonywania zawodu:	<ul style="list-style-type: none"> • Ocena kandydata przez Law Society. Po otrzymaniu dyplomu potwierdzającego ukończenie 1. etapu kształcenia i szkolenia zawodowego (PEAT 1) wszyscy kandydaci muszą przekonać Law Society of Scotland, że posiadają kwalifikacje i umiejętności niezbędne do wykonywania zawodu, zanim otrzymają świadectwo przyjęcia na aplikację, które pozwala na rozpoczęcie aplikacji (PEAT 2). Podyplomowy kurs zawodowy określa się jako PEAT 1, natomiast PEAT 2 oznacza szkolenie praktyczne w kancelarii prawnej połączone z obowiązkowymi kursami (doskonalenie zawodowe aplikanta - TPCD); • odbycie aplikacji; • wpis na listę prawników posługujących się tytułem <i>solicitor</i>.

Alternatywne drogi do zawodu:	TAK Zamiast uzyskania dyplomu ukończenia studiów prawniczych kandydaci mogą również złożyć egzaminy zawodowe organizowane przez Law Society of Scotland i odbyć trzyletni staż (pre-PEAT 1) pod patronatem szkockiego prawnika posługującego się tytułem <i>solicitor</i> prowadzącego praktykę zawodową. Po ukończeniu tego etapu wszyscy aplikanci muszą uzyskać dyplom studiów podyplomowych w zakresie praktyki prawnej (PEAT – Professional Education and Training) – etap pierwszy (PEAT 1).
<i>2. Szkolenie w trakcie aplikacji</i>	
Czy istnieje aplikacja?	TAK Podstawa prawna: szkocka ustawa o zawodzie prawnika posługującego się tytułem solicitor z 1980 r. Na mocy tej ustawy Law Society of Scotland posiada uprawnienia do opracowywania regulaminu szkoleń, które odbywają się zarówno w formie praktyk, jak i w formie kursów.
Obowiązkowa	Częściowo TAK Ustalony czas trwania: 2 lata w trybie dziennym lub ekwiwalent 2 lat w trybie dziennym – nie dotyczy wszystkich kategorii aplikantów
Rodzaje struktur odpowiedzialnych za organizowanie szkoleń w trakcie aplikacji	<ul style="list-style-type: none"> • Prawnicy prowadzący prywatną praktykę w ramach kancelarii; • organizacje zapewniające praktykę o innym charakterze niż praktyka prywatna (np. instytucje rządowe i samorządowe, wewnętrzne działy prawne przedsiębiorstw prywatnych); • inni dostawcy usług szkoleniowych zatwierdzeni przez Law Society of Scotland, którzy oferują szkolenia w zakresie doskonalenia zawodowego aplikantów (Trainee Continuing Professional

	<p>Development, TCPD); TPCD: 40 godzin szkolenia musi przeprowadzić organizator zatwierdzony przez Law Society of Scotland, przy czym co najmniej 4 z tych 40 godzin muszą zostać przeznaczone na obowiązkowy kurs z etyki (dotyczy to okresu aplikacji, ponieważ są to kursy internetowe, które aplikant musi odbyć w dowolnym momencie praktyk (gromadzenia praktycznego doświadczenia zawodowego pod patronatem prawnika posługującego się tytułem <i>solicitor</i>));</p> <ul style="list-style-type: none"> • komercyjni organizatorzy szkoleń i uczelnie (wyłącznie szkolenia prowadzone przez zatwierdzonych organizatorów i uznawane kursy dyplomowe są zaliczane na poziomie aplikacji). 	
Forma szkoleń w trakcie aplikacji	<ul style="list-style-type: none"> • Praktyki pod nadzorem prawnika prowadzącego prywatną praktykę; • szkolenie w zakresie kompetencji zawodowych innych niż kompetencje prawnicze; • szkolenie w zakresie prawniczych kompetencji zawodowych. <p>Wszystkie trzy przedstawione powyżej elementy są realizowane w trakcie aplikacji</p>	
Egzamin wstępny / sprawdzenie wiedzy przed rozpoczęciem aplikacji	TAK	Sprawdzenie/weryfikacja dyplomu
Ustalony program nauczania w trakcie aplikacji	NIE	
Szczególne zasady dotyczące szkoleń w zakresie prawa UE i szkoleń językowych:	Nie ustanowiono żadnych wymogów w zakresie szkoleń językowych	Prawo UE jest przedmiotem obowiązkowym na studiach licencjackich, nie jest jednak wykładane jako osobny przedmiot na etapie nabywania kwalifikacji zawodowych kończącym się uzyskaniem dyplomu z uwagi na fakt, że zajęcia prowadzone na tym etapie mają

		bardziej praktyczny charakter i dotyczą np. występowania przed sądem, transakcji dotyczących gruntów itp., niemniej problematyka UE jest poruszana np. w ramach zajęć z prawa rodzinnego, prawa gospodarczego itp.
Podział aplikacji na różne etapy	NIE	
Ocena/egzamin po odbyciu aplikacji	TAK	<i>Solicitor</i> sprawujący patronat nad aplikantem musi raz na kwartał przedstawić ocenę wyników osiągniętych przez aplikanta. Ocenę taką przekazuje się następnie do wglądu Law Society of Scotland. Pod koniec aplikacji prawnik sprawujący patronat musi potwierdzić, że aplikant spełnia wszystkie warunki określone przez Law Society of Scotland jako niezbędne do ukończenia aplikacji.
3. System doskonalenia zawodowego		
Rozróżnienie między doskonaleniem zawodowym a szkoleniem z zakresu specjalizacji	NIE	W Szkocji nie funkcjonuje system szkolenia z zakresu specjalizacji.
Obowiązek doskonalenia zawodowego	TAK	Obowiązek doskonalenia zawodowego jest określony w regulaminie wewnętrznym Izby. Podstawa prawna: regulamin doskonalenia zawodowego prawników posługujących się tytułem <i>solicitor</i> w Szkocji z 1993 r. oraz wymogi i wytyczne w zakresie doskonalenia zawodowego dla szkockich prawników posługujących się tytułem <i>solicitor</i>
Obowiązek szkolenia z zakresu specjalizacji	NIE	Specjalizacja nie jest uregulowana ani w prawie krajowym, ani w regulaminach wewnętrznych.

Obowiązek nauki języków obcych	Brak
Obowiązek włączenia treści związanych z prawem UE w zakres doskonalenia zawodowego / szkolenia z zakresu specjalizacji	Brak
4. Systemy akredytacji i organizatorzy szkoleń	
Możliwość akredytacji	<p>W szkockim systemie szkolenia nie przewidziano jeszcze takiej możliwości.</p> <p>Tylko organizatorzy obowiązkowych kursów szkoleniowych realizowanych na etapie praktycznym aplikacji (tzw. TCPD) muszą uzyskać akredytację; wymóg ten nie obowiązuje organizatorów szkoleń w zakresie doskonalenia zawodowego dla wykwalifikowanych prawników posługujących się tytułem <i>solicitor</i>.</p>
Liczba organizatorów szkoleń oferujących działania szkoleniowe w ramach doskonalenia zawodowego	<p>NIE DOTYCZY</p> <p>Brak systemu akredytacji</p> <p>Obowiązkiem każdego prawnika posługującego się tytułem <i>solicitor</i> jest odbycie szkoleń z zakresu doskonalenia zawodowego, które są istotne dla jego praktyki zawodowej.</p>
Rodzaj organizatorów szkoleń opracowujących akredytowane działania szkoleniowe w ramach doskonalenia zawodowego	<p>NIE DOTYCZY</p> <p>Brak systemu akredytacji</p> <p>Obowiązkiem każdego prawnika posługującego się tytułem <i>solicitor</i> jest odbycie szkoleń z zakresu doskonalenia zawodowego, które są</p>

	istotne dla jego praktyki zawodowej.	
Działania i metody		
Rodzaj działań szkoleniowych akceptowanych w ramach obowiązku doskonalenia zawodowego lub szkolenia z zakresu specjalizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestnictwo w szkoleniach stacjonarnych; • zaliczenie modułów e-uczenia się; • uczestnictwo w konferencjach szkoleniowych; • uczestnictwo w działaniach szkoleniowych jako osoba prowadząca szkolenie lub nauczyciel; • przygotowywanie/publikacja opracowań; • ponieważ prawnik posługujący się tytułem <i>solicitor</i> ma obowiązek odbyć szkolenia, które są istotne dla jego praktyki zawodowej, przedstawiona lista może również obejmować inne rodzaje działań. 	<p>Uczestnictwo w działaniach szkoleniowych w innym państwie członkowskim:</p> <p>Tak, obowiązek doskonalenia zawodowego można spełnić, uczestnicząc w działaniach szkoleniowych w innym państwie członkowskim.</p>
<i>5. Nadzór nad działaniami szkoleniowymi</i>		
Organizacje zaangażowane w nadzorowanie działań z zakresu doskonalenia zawodowego	NIE	Law Society nie sprawuje nadzoru nad działaniami szkoleniowymi w zakresie doskonalenia zawodowego.
Proces nadzoru	NIE DOTYCZY W Szkocji nie funkcjonuje system nadzoru nad działaniami szkoleniowymi.	

Źródło: Projekt pilotażowy – szkolenie europejskich kadr wymiaru sprawiedliwości: „Część 2 – Badanie dotyczące aktualnej sytuacji w zakresie szkolenia adwokatów w dziedzinie prawa UE”

realizowany przez Radę Izb Adwokackich i Stowarzyszeń Prawniczych Unii Europejskiej (CCBE) i Europejski Instytut Administracji Publicznej (EIPA)